

ΚΑΘΗΚΟΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΙΑΣΕΩΝ

Έντος του Κράτους τίμη έκδοση δραχ. 10
Εν τῇ ἀλλοδαπῇ • • Φράγκα

Τιμή καταβολῆς δι' ἑκατόν στήλον λεπτὰ 20
δι' ἑκατόν στήλον 20 στήλων, δραχμῆς 3

Εκδίδεται ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑΣ

Διακόψαμεν ἐπὶ τινα χρόνον τὴν εἰσοδὸν τοῦ φύλλου διότι τὸ τυπογραφεῖον ἡμῶν ἀρχοῦντο εἰς τὴν αἰτύπωσιν πολλῶν ἐλλογικῶν καταλόγων. Τὸ «Καθῆκον», ἂν καὶ εἰς πλέον τῶν μετακαθῆκον εἰσπράττει ἀντιτύπων, παρ' οὐδενὸς λαμβάνει τὴν ἐλάχιστην συνδρομήν. Ἐμμένει δὲ διότι ἐπιθυμῶν νὰ καυτηριάζῃ τοὺς ἀνοσίους ἐλείνουσ πολιτικοὺς οἷτις διαβουκολοῦσι κατ' ἐλάχιστον τὸ κοινόν. Ἐκφορῶμεν τὰς εὐχαριστήσεις ἡμῶν πρὸς πάντας τοὺς κ. συναδέλφους οἷτις, ἐξαιρουμένου κεραιώτα, ἡμῶν τακτικῶς τὸ φύλλον τῶν.

ῥοι συμπαθεῖς πρὸς τοὺς ἄλλοτε φίλους καὶ συμ-
πρακτορας τῶν, ἐξοκλινάν πως τῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου
τῆς κυβερνήσεως διαχωρηθείσης πολιτικῆς, τοῦτο
καὶ μόνον δευάριαι νὰ ἀλλοιώσῃ τὸν γενικὸν χαρα-
κτῆρα τῶν ἐλλογῶν.

Ἐχομεν λοιποὶ ἐλευθερίας, ἐκλογάς, ἔχομεν ἐκλο-
γάς, ἀπὸ πάσης ἀρέστου ἡ ἐμμέσου κυβερνητικῆς ἐπὶ-
ρῆας ἀπὸ τῆς λαμπρίας. Ἄλλα δευάριαι νὰ εἰπωμεν ὅτι
εἶναι πρῶτοι τοῦ δημοσίου φρονήματος καὶ ἐκφρασις
τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ. Ἄν ἐπρεπε νὰ κρινώμεν ἐκ τῶν
ὑπο τοῦς ὀφθαλμοῦς ἡμῶν λαθόντων χάραν, μεγάλως
ἠθέλωμεν περὶ τοῦτου ἀμφιβάλλει. Ἡθέλωμεν μάλιστα
σχηματίσει ἀπολιτιστικὴν, πολὺ ἀκελιστικὴν ἰδέαν
περὶ τῆς καθολικῆς φηροφορίας, ὡς ὄργανου ἐπιτη-
δαίου πρὸς παράστασιν τοῦ δημοσίου φρονήματος.

Ἡρὸ δόλιγων μόλις μηνῶν οἱ πράκτορες ἐνός τινος
κόμματος ἀπεπέμποντο κακοὶ κακῶς, ὅπου ἂν προ-
σῆρχοντο ζητούντες νὰ προκαλέσωσιν ἐκφρασίαν τινα
ἀποδοκιμασίας τῶν γνωστῶν ἐκείνων κατὰ τοῦ πο-
πολιτεύματος βιαιοπραγιῶν. Ἀπεπέμποντο ἄρὰ γε
διότι ἢ ἐπὶ τοῖς τομῆθεισι κατὰ τῶν ἐλευθερων αὐ-
τοῦ θεσμῶν ἀγανάκτις τοῦ ἔθνους δὲν μετεδόθη
καὶ εἰς ἡμᾶς; ἀπαγε τῆς βλασφημίας! Τὸ ἐλευθε-
ριάξον πνεῦμα τῶν περὶ ἡμᾶς ἐπαρχιῶν καὶ τῆς πό-
λεως Καλαμῶν ἰδίᾳ διετρανώθη ἐν καιροῖς, ὅτε ὁ-
μολογουμένως μέγα ἀπητέτο πρὸς τοῦτο θάρρος.
Ἄλλ' ἢ εἰς τὸ κόμμα, ὅπερ ἐφαίνετο ἀναλαμβάνον
τὴν υπεράσπισιν τῶν παραβιασθέντων θεσμῶν, ἀκρα-
τοῦ καὶ ἀνεπιτυχῆς ἐντυπώσεως ὀδυνη-
ραὺ διὰ τὸν τόπον τοῦτογ παρελθόντος, καὶ ὁ

Οἰδεμῖα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν συνδέει ἡμῶν σχέ-
σις; τουναντίον εὐρισκόμεν αὐτὴν ἵλιαν ἐπιμέμπτον
διότι, εἰς τὴν θέαν τοῦ χαρτοφυλακίου, ἐπολάθετο
μετὰ σπουδῆς τῶν διαδοχῶν ἐκείνων ἀρχῶν τοῦ
«τίς πταίει», καὶ διὰ τῶν ἔργων ἐμαρτύρησε τὸ
πέπλανημένον τῶν δοξασιῶν τῆς. Φίλοι ὅμως τῆς
ἀληθείας; καὶ μὴδενὶ μὴδέποτε ἀρνηθέντες δικαιο-
σύνην, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι κατὰ τὸ
ὄντως πλήρες δυσχεριῶν καὶ ἵλιαν ἀκανθῶδες στάδιον
ἄρτι περατωθεισῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἡ Κυ-
νησις; ἐπετέλεσε τὸ ἑαυτῆς καθήκον εὐσυνειδή-
ς; μὴδὲως παρεκκλίνασα τῶν ὑποχρεώσεων, ἀ-
ροῦ προγράμματός τῆς ἀνέλαβεν. Ἐὰν τινὲς
εἴτε διότι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποσκα-
κλαιότερας, εἴτε διότι ἐτι καὶ τῶν διατή-

μη τούτο επανέλθη εν ὄλη αὐτοῦ τῇ εἰδεχθεί μορ-
φῇ, κατίσχυσαν πάσης ἄλλης ἰδέας. Ναί, ὦ πόλις
ἑὼν Καλαμών δεν ἠδύνατο ποτε νά λησμονήσῃ ὅτι
ἦ ἐλευθερά καί ἀπαρabiαστος θέλησίς της ἐστρα-
γαλίσθη ὑπὸ Νομάρχου ἐπὶ τούτῳ ἐνταυθα ἀποστα-
λέντος, τοῦ γνωστοῦ ἐκείνου Βασιλείου Γιαννούλη.
Δεν ἠδύνατο ποτε νά λησμονήσῃ ὅτι ἐν ᾧ χρόνῳ ἐστρα-
γιάζετο ἐνταυθα ἡ ἐλευθερία, ὁ τὸν στραγέα αὐτῆς
ἀποστείλας παρίστατο ἐνώπιον τοῦ Μονάρχου, καί
ἀσεβῶν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καί εἰς τὴν ἱστορι-
κὴν ἀλήθειαν, διεξεδίκει ἐλευθερίαν ἐνεργείας, ἥς
ἀείποτε ἀπήλαυσεν ἐν τῇ κυβερνήσει, ἀλλ' ἥς ἐποίη-
σατο τὴν πλέον ἀκόλαστον χρῆσιν. Ἀπέτρεπε λοι-
πὸν τὸ πρόσωπον αὐτῆς φοδουμένη μήτοι, φεύγου-
σα τὸ παρὸν κακὸν, περιπέτη εἰς τὸ χειρὸν.

Καί ἐν τούτῳ οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι, οὓς διὰ τότῳ
ἐκφραστικῆς σιωπῆς εἶχεν ὁ τόπος καταδικάσει, ἐ-
φάνησαν πλειοψηφούντες ἐν ταῖς ἐκλογαῖς. Μὴ τά-
χα τὸ περὶ αὐτῶν φρόνημα τοῦ λαοῦ μετεβλήθη; Μὴ
τάχα ἀπέκτησαν συμπαθείας, ἃς τέως ἐστεροῦντο;
Οὐδὲν τούτων συνέδη. Ἡ ἐπιτυχία των ὀφείλεται εἰς
τὴν στρατηγικὴν δεξιότητα, ἣν διὰ μακρῶς ἀπέκτη-
σαν πείρας, καί ἥτις δίδει πολλάκις τὴν νίκην εἰς
πολλῷ ὑποδεεστέρας τὸν ἀριθμὸν δυνάμεις.
Ἡ ἐπιτυχία των ὀφείλεται εἰς τὰς σκοπίμους δια-
δόσεις περὶ μελλούσης πρωθυπουργίας τοῦ ἀρχηγοῦ
αὐτῶν, καί εἰς τὰς παντοίας ὑποσχέσεις, ὧν ἀπειθῶς
ἐκοίτησαντο χρῆσιν, καί δι' ὧν ἀπεπλάνησαν τοὺς
ἀπλουστεροὺς. Ἡ ἐπιτυχία των ὀφείλεται τέλος εἰς
τὸ ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ γινώσκουσιν, ὡς οὐδεὶς ἄλ-
λος, νά συνδέωσι μὲ τὴν ὑπαρξίαν των ὅλα τὰ συμ-
φέροντα, ὅλα τὰ πάθη, ὅτινα ἀτυχῶς ἐσυμείθηναι
νά ἐπιβρῶσι τὴν ἱκανοποίησιν των διὰ τῆς ἐξουσίας,
εἰς τὸ ὅτι ἀποτελοῦσιν εἶδος τι ἐταιρίας, ἀμοι-
βαίως βοηθείας.

Γράφοντες τὰ ἀνωτέρω δεν ἐπινοοῦμεν βίβλικα νά
ἀμφισβητήσωμεν τὸ κύρος τῆς πλειοψηφίας τῶν
ἐκλογικῶν συλλόγων. Ἡ μεγάλη ἀτυχία τοῦ κοινο-
βουλευτικοῦ πολιτεύματος, ἡ ἀτυχία ὅτι ἡ νομίμως
καταρτισθεῖσα πλειοψηφία ἔχει παρὰ τὴν μειοψηφί-
αν ἀπόλυτον δικαίωμα σέβαστοῦ καί ἀνεκνοήσεως,
οὐδέποτε θέλει παρ' ἡμῶν ἀμφισβητηθῆ. Ἡ δεξιότη-
μεν ὄψεαι τινὰς νά δώσωμεν εἰς τοὺς εἰλικρινῶς ἀ-
γαπῶντας τοὺς ἐλευθεροὺς θεσμοὺς καί δυναμένους
νά ἐργασθῶσιν εἰς παρῆσιν των, ἵνα ἐμβριθέστερον
μελετήσωσι τὸ περὶ ἐλευθερίων ἐκλογῶν ζήτημα. Θέ-
λουσι δέ, δεν ἀμφισβῆλλομεν, φθάσει εἰς τὸ συμπέρα-
μα ὅτι, ὡς ἔχουσι παρ' ἡμῶν τὰ πράγματα, αἱ ἐλευθε-
ραι ἐκλογαὶ πολὺ ἀπέχουσι νά ἐκπληρῶσι τὴν ὑψηλὴν
αὐτῶν ἀποστολήν, νά ὡσι δηλοῖόντι προῖόν καί ἐκφρα-
σις τῆς δημοσίας γνώμης.

Κατωτέρω εὐρίσκουσιν οἱ ἀναγνώσται τοῦ « Κα-
θῆκοντα » τὴν εἰς τὴν « Στοάν » καταχωρισθεῖσαν
ἐπιστολήν τοῦ κ. Σαράβα. Ἐν αὐτῇ, ὁ κ. Κουμου-
νδούρος

κατηγορεῖται ἐπὶ ῥηταῖς πράξεσι. (Πᾶς
ἄλλος θά ἐσπευδε νά ἀπολογηθῇ δημοσίᾳ καί
διὰ τοῦ κύρους τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑπογραφῆς. Ὁ κ.
Κουμουνδούρος ὁμῶς, συνεπῆς πρὸς τὰ προηγούμε-
νά του, αὐτὸς μὲν ἐσιώπησεν, ἔδωσε δε ἐντολήν
εἰς τὰ δουρικὰ ὄργανά του νά ὑβρίσωσι καί νά προ-
πληκίωσι τὸν κ. Σαράβαν. Οἱ κατεσπιλωμένοι ! ἠ-
κολούθησαν τὴν συνηθῆ αὐτῶν τακτικὴν. Ἄλλοτε ὁ
ἐπιφανῆς πολιτικὸς ἀνὴρ, ὁ ἐπὶ ἐδραίαῖς πεποιθήσε-
σι καί χρηστότητι χαρακτηρῶς ἀείποτε διακριθεὶς,
ὁ ἐξ Αἰγίου Βουλευτῆς κ. Μεσηνέζης, ἐξηρόντησεν
ἀπὸ τοῦ ὄγκου τῆς βουλῆς κατα προσώπου τοῦ
κ. Κουμουνδούρου φλογερὸν κατ' αὐτοῦ κατηγορητή-
ριον, συνοψίζον τὰ μᾶλλον ἀξιοσημεῖωτα συμδά-
ντα τοῦ πολιτικοῦ του βίου. Παρῶν τότε ὁ ὑπόδικος
δεν ἔσχε τὸ θάρρος νά ἀπολογηθῇ. Οὐδεὶς τῶν ὀφ-
λων του ἐτόλμησε νά ἀιναλάσῃ τὴν ὑπεράρτισίν των
τὰ μίθρανα ἐντούτοις ὄργανά του παρεγγέλθησαν
νά ὑβρίσωσι τὸν κ. Μεσηνέζην καί νά τὴν ἀποια-
λέσωσι παράρρονα. Τὴν αὐτὴν καί σήμερον μετέρχον
τακτικὴν. Ὁ κ. Κουμουνδούρος, καί τοι ῥητῶς προ-
κλιούμενος δεν ἀπαντᾷ, ὑβρίζουσιν ὁμῶς οἱ Γοῆαι,
καί Μανουτάκai, ἐπιπροσθέτοντες ὅτι « ὁ κ. Σαρά-
βας, γράφον τὴν ἐπιστολήν, διετέλει ἐν διανοη-
τικῇ παραλλῇ » Ἰδοὺ ἄνθρωποι ἀξιούντες νά μυσερ-
νήσωσι καί πάλιν τὸν ἀτυχῆ τούτον τόπον. Ἀντί-
πάσης ἀπαιτήσεως τοῦς παραδίδομεν εἰς τὴν κοι-
νὴν ὀνειδος καί εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν τιμῶν
ἄνθρώπων, ἐπιφυλακτόμενοι ἐν καιρῷ εὐθέτω νά κά-
μωμεν γνωστὸν τὸν βίον καί τὴν πολιτείαν αὐτῶν.

Ἰδοὺ ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολή, τὸ ὅς περὶ ἡμᾶς κοι-
νοῦ ἀε κινήσιν αὐτὴ περιέχῃ ἀλήθειαν, τὰς ὁποι-
σις, μόνον οἱ ἀρσιμένοι τὰ πλέον παρῆγνωστα πρά-
γματα, δεν θέλουσι νά ὀμολογήσωσιν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΑΡΑΒΑ

Κύριε Κουμουνδούρε,

Δεν σ' ἐρωτῶ, δεν ἔχω δικαίωμα νά σ' ἐρωτήσω,
διὰ τί κατήλθες εἰς Μεσσηνίαν ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ
νά με πολεμήσῃς.

Σ' ἐρωτῶ ὁμῶς καί ἔχω δικαίωμα νά σ' ἐρωτήσω,
διὰ τί ἐποίησω χρῆσιν ὀπλων, ὑπὸ τοῦ
πολέμου ἀπηγορευμένων.

Σ' ἐρωτῶ καί ἔχω δικαίωμα νά σ' ἐρωτήσω
ἐπισημῶν χρῆσιν μέτων, ἀπερ καταδικάζω-
μεν τὰ κατεδίκασεν ἡ δημοσία ἠθικῆ
τα πολιτευόμενον, ἐξαιρέτως δὲ εἰς
κυβερνᾷ τὸν τόπον, ἐπιβαλλόμενον

γάζει εἰς παιδαγωγῆσιν καὶ οὐχί εἰς ἐκφρασιμὸν τοῦ λαοῦ.

Ἐπῆρχε μία μικρὰ γωνία ἐν Ἑλλάδι, εἰς ἣν κατέφυγεν ἡ ἐκλογικὴ ἐλευθερία ἐν τοῖς νεωτέροις καιροῖς, ὡς εἶχε καταφύγει ἡ ἐλευθερία τοῦ γένους κατὰ τοὺς μακροὺς καὶ ζωφωδεῖς τῆς δουλείας χρόνους. Ἐκεῖ ἡ ἐγνώσκτο ἡ νοθεία τῆς ἐκλογῆς· ἐκεῖ ἡ ἐπαρχία δὲν εὐέσμευε τὴν κρίσιν τοῦ ἐκλογέως, οὐδε διέσφειρε τὴν συνειδήσιν αὐτοῦ· ἐκεῖ ἡ συζητήσις προηγέτο τῆς ψήφου τοῦ ἐκλογέως, καὶ ἡ πλειοψηφία ἦτον ἡ ἐκφρασις τῆς πεφωτισμένης ἐτυμηγορίας τοῦ λαοῦ. Ἡ γωνία αὕτη εἶναι «Μανη ἢ ἀποσκιαδερῆ» μικρὰ Ἑλβετία ἐν τῷ μέσῳ τῆς γεωγραφικῆς Εὐρώπης. Τίς δαίμων ἀλάστωρ τὴν εφθονήσῃ, καὶ σοὶ ἀνέθεσε τὸ ἔργον νὰ τὴν ἀφομοιώσῃ; πρὸς τὰς ὁμοίους ἐπαρχίας, καὶ ἰδιαιτάτως πρὸς τὴν σὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίαν;

Διέσπασας, δι' ὧν μέσων καλῶς ἐπίστασαι τὸ μυστήριον, συνδυασμὸν ἤδη κατῆρτισμένον, ἤνωσας εἰς ἐν τὰς τέως πόλεμιας οἰκογενείας τῶν Μικρασιατικῶν καὶ Καπετανικῶν, καὶ αἰένειμας ἀνα μετὰ αὐτῶν τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῆς ἐπαρχίας εἰς αὐτὰς μερίδας, τίς παραπονεῖται, τίς οὐκ ἀνὰ νὰ παραπονεῖται διὰ τοῦτο;

Ἄλλ' ὅταν ὑπὸ τὴν σὴν προστασίαν συνεστήθησαν πρακτορεῖα ψευδῶν διαδόσεων πρὸς ἀποπληγῆσιν τῶν ἀπλουστέρων καὶ διαστροφῆν τῆς κοινῆς γνώμης· ὅταν εἰς λαὸν ἀρχαίων ἠθῶν καὶ ἱπποτικῶν χαρακτήρος ἀνυποστόλως ἐδιδάχθη ἡ ἀγνωμοσύνη ὅταν ἠνοιχθῆς ἀπο τοῦτε τὸ χαρτοφυλακίον μετ' ὀλίγῃ μελλούσης πρωθυπουργίας, καὶ ἐσκόρπισας δεξιά καὶ ἀριστερά θεσεις, βαθμοὺς, συντάξεις καὶ ὑποτροφίας, τὴν δύναμιν δημοτικὴν ἐκείνην οἱ ἡ; ἐμεγαλύνθη ἐν τῇ πολιτικῇ ὅταν ἐπέτρεψας καὶ εἰς ἀχρημάτων εἶναι νὰ παρασυρῆ εἰς σπουδαίους κομματάρχης· ὅταν δια τοιοῦτων μέσων κατώρθωσας νὰ μετακινήσῃ τὴν τέως ἀκλόνητον ὑπὲρ ἐμοῦ πλειοψηφίαν τοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου τῆς ἐπαρχίας Οὐτύλου, δὲν ἔχω δίκαιον νὰ σοὶ εἰπωὸτι σὺ ὁ κατ' ἐξοχὴν κοινοβουλευτικὸς, ἀθετεῖς τὸν πρῶτον ὅρον τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος, ὑπὲρ οὗ ἀξιοῖς ὅτι ἀγωνίζεσας; Καὶ εἶναι τάχα ἀνάγκη πρὸς ἐμοῦ νὰ μάθῃς κ. Κουμουνοῦρε, σὺ ὁ κατ' ἐξοχὴν κοινοβουλευτικὸς, ὅτι τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα δὲν εἶναι πολίτευμα τῶν ἀριθμῶν, ἀλλὰ τῆς δι' αὐτῶν λαλοῦσης δημοσίας γνώμης; Τί εἶναι ἡ πλειοψηφία τῶν ἐκλογικῶν συλλόγων, τί εἶναι ἡ πλειοψηφία τοῦ κοινοβουλίου ὁπόταν δὲν ἦναι τὸ ἀπαύγασμα τῆς δημοσίας γνώμης; Ἀπλὴ ἀριθμητικὴ πράξις.

Ἐρωτῶ τελευταῖον καὶ ἔχω δικαίωμα νὰ σοὶ ἐρωτήσω, ἐν ὀνόματι τίνων ἀρχῶν ἐπραξας πάντα ταῦτα; ἐν ὀνόματι τίνων ἀρχῶν τῆς συμμάχου ἀντιπροσωπεύσεως, ἢ ἐν ὀνόματι τίνων ἀρχῶν τοῦ γνωστοῦ κομνημάτος; Ἀπάντησον· σ' ἐγκαλῶ ἐνώ-

πιον τοῦ ἀδυσωπῆτου κριτηρίου τῆς κοινῆς συνειδήσεως. Ἀπάντησον ὁμως ἐνυπογράφως, ὡς προσήκει εἰς δημοσίον ἄνδρα, ἔχοντα τὸ θάρρος νὰ δηλώσῃ δημοσίᾳ τὰς πράξεις του καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὰς εἰς τὸν κοινὸν τὸν ἐλεγχον.

Πολλάκις ἔδαλες εἰς πειρασμὸν τὴν μετροπαθείαν μου τὴν ὑπέλαβες ἴτως ἀδυναμίαν. Θὰ προσπαθήσω νὰ σὲ ἐξαγάγω τῆς πλάνης.

«Εἰς Φιλίππους ὄφει με ».

Δ. ΣΑΡΑΒΑΣ

ΚΡΙΣΙΣ ΑΘΗΝΑΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ Κ. ΣΑΡΑΒΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ

«Ὁ κ. Δ. Σαράβας, ἀνὴρ ὄν δικαίως καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τιμῶμεν καὶ διὰ τὴν παιδείαν καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν σύνεσιν καὶ χρηστότητα αὐτοῦ, ὅσον δηροτεκεῖ αἱ δικαίως κατεκρίναμεν αὐτὸν τελευταῖον, ἀποτυχῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ἐγραψεν ἐπιστολὴν ὀριμυτέραν τοῦ θέοντος πρὸς τὸν Κ. Κουμουνοῦρον, ἣν εἶδομεν δημοσιευομένην ἐν τῇ χθρσινῇ «Στοᾶ»· Ἐν τῇ ἐπιστολῇ του, γεγραμμένη, φαίνεται, κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς σφοδρᾶς ἐξάφνης καὶ ἀγανακτήσεως, εἰς τὴν περιήχθη ἕνεκα τοῦ ἀπροσδόκητου ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς Οὐτύλου, ὁ κ. Σαράβας αἰτιάται τὸν κ. Κουμουνοῦρον ὡς τὸν κυρίως ἐπιδιώξαντα καὶ καθορθώσαντα τὴν ἀποτυχίαν του διὰ τῶν καὶ πρᾶξων αἰτιῶν· δεικνύουσιν ἐσχάτην δυσμένειαν καὶ σκοπιμῶς τὴν ἀντίπραξιν, ὡς παρὶστα ὁ ἐπιστολογράφος. Ὁλόκληρος ἡ ἐπιστολὴ ἐμφορεῖται ὑπὸ τοῦ πνεύματος, καὶ καταλήγει εἰς τὰ πιστοῦντα αἰτιάσεις ταύτας γεγονότα, λήγει δὲ διὰ πειλῆς ὁστόμου, ἐκφραζομένης διὰ ῥητοῦ, ἀξίου μεγάλου ὑποθέσεως. Πρὶν ἢ μάθωμεν ἀκριβῶς καὶ ἀληθῆς τὰ γεγονότα, διότι ἡ ἑτερομερὴς κατάθεσις ν' εἶναι, κατὰ τὴν κοινῶς παραδεδομένην κριτικὴν ἀκριβῆς καὶ ἀληθῆς, δὲν δύναμεθα νὰ ἐξενέγκωμεν γνώμην οὐδετέρου τῶν διαφερομένων. Διὰ τοῦ ἀναμνησθέντος ἀποκριθῆ, ἀν' ἀποκριθῆ, εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὁ κ. Κουμουνοῦρος. Λυποῦμεθα μόνον ὅτι δίδονται ἀφορμαὶ οἱκί δήποτε ὅπως διαπλοκῶνται δύο ἔξοχοι πολιτικοὶ ἐν τῇ παλαιστῇ τῆς δημοσιότητος κατὰ τὸν τρόπον τοιοῦτον, καὶ περὶ θέματος οὕτω κοινῶν. Ἐάν ὁ κ. Κουμουνοῦρος ἐπραξεν ἐκ προσωπικῶν αἰτιῶν ὅσα ἐγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ κ. Σαράβα, βεβαίως εἶναι ἀξίως κατακρίσθαι μετ' ὄνομα καὶ τὴν περιωπὴν αὐτοῦ δὲν ἤρμολον αὐτῶν τὰ ἄλλως συνήθη καὶ ἀκατάκριτα μηχανήματα τῶν τοιοῦτων ὑποσκελισμῶν ἐν τοῖς πολιτικῶν ἀγῶσιν».

«Νεολόγος Ἀθηνῶν»

« Η « Παλιγγενεσία » ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 31 Ἰουλίου λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐπιστολῆς τοῦ κ. Σαράβα, ἐπιτίθεται κατὰ τοῦτου διὰ τρόπον ἀοικείου καὶ ἀναρμοστού. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐδὲν τι ἔχομεν νὰ εἰπωμεν ἤμεις, διότι ὁ κ. Σαράβα, διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν δεινότητος περὶ τὸ λέγειν καὶ γράφειν, θέλει δώσει τὴν προσηκουσάν ἀπάντησιν, ὡς ἐπιζητοῦμεν ἄλλὰ τὸ νὰ ἀποκαθῆ ὁ συντάκτης, ποὺ ἀφύρου τοῦ κ. Σαράβα κατεπιλωμένον διδοὺν λόγον « κατεστῆλας πο μὲχρι τοῦδε θεωρούμενον ἐπιτρον πα ελλιον του » εἶναι φεβερὸν, εἶναι φοβιδῶδες, εἶναι ἀνύστεσι τῆς ἀληθείας. Κατεστῆλαμένον εἶναι ἀλλοι κ. συντακταί, δὲσι δηλαδὴ ἐπεσεκέρθησαν τὰ σωματια τοῦ Γκαρπονιά, καὶ δὲσι γράφουσι καὶ λέγουσι κατ' ἀνθρώπου ἐπίτρον, ἐν οἷς οἱ ἴδιοι εἰσι κατεστῆλαμένοι. Τὸ παρελθὸν τοῦ Σαράβα ὑπῆρξε καὶ ἐπὶ ἐπιτοῦ ἀντιπολίτου, καὶ τοιοῦτον ἀπασα ἡ κοινωνία ἀσυνγκρίσει, ἐκτός τῶν ὑπὸ τῶν παθῶν καταρρωσμένων ἢ ἰακῶν, ἢ παιδείας, ἢ ἀρθρορσῶν καὶ ἢ ἐντιμος αὐτοῦ πολιταί, ἢ κατὰ δεξιότατος ἀξιομιλήτου διακρίσεις τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτῷ ἀλλοτε σκευθῶν τῶν ὑπουργείων τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ δικαιοσύνης, εἰσι ἰκανὰ δι' αὐτὸν ἐφόδια, ἵνα δοθῆ πρός τοῦς κατ' αὐτοῦ γράφοντας καὶ λαλοῦντας ὁ προσημῶν χαρακτηρισμός.

« Ἑλληνικὸς Λαός »

— « Παρατινωτάτην καὶ καλλιπεπῆ ἐπιστολὴν τοῦ κ. Σαράβα δεκίχουσα, τὴν ἠθέλησεν τοῦ κ. Κουμουνδούρου ἐδηματίευσεν ἢ προχθεσινῆ Σποα. Ὅλος ὁ κόσμος ἐπήρσεν καὶ τὸ ὄρος, τοῦ λόγου καὶ τὴν παρρησίαν τοῦ γράφοντος. Μόλις ὁ μικροσκοπικὸς συντάκτης τῆς « Ἑφημερίδος » δὲν εὐχρηστῆς, δίδοσι κ. Σαράβα ἀπεκάλεισεν τὴν Μάχη κατὰ τὸ δημῶδες λόγιον « Ἀποσκιαδερῆν » καὶ κατωτέρω ἄλλην « Ἐκτίαν ἐν μέσῳ τῆς γεγραμμένης Ἑυρύπρη ». Τὴν ἀπαήρσεν εἰς τὸν ἔξορον δημοσιογράφον δὲν γνωρίζομεν πρὸς τὸν ὅτι τοιοῦτον σκεπῶσμεν. Ἐ τῶν τοιοῦτων ἢ σιωπῆ εἶναι ἢ καλλιτέρι ἀπάντη.

« Βελτίωσις »

« Ἐγνωμένον ἐν τῷ σημερινῷ φύλλῳ τῆς « Σποα » ἐπιστολὴν τοῦ κ. Δ. Σαράβα πρὸς τὸν κ. Κουμουνδούρου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ κ. Σαράβα εἶναι εἰς τῶν μάλλον διακεκριμένων ἀνδρῶν τῆς Πανοβολίω Μευσις αὐτοῦ πολυμάθεια, τιμότης καὶ ἀκέραιος χαρακτήρ, ὀρθὴ κρίσις καὶ μετριοτήτης, κοσμοσυνικῶν. Τοῦτο εἶναι κοινὴ πεποιθῆσις. Τὸ ἀνδρικόν τοῦ ἔλους αὐτοῦ, δι' οὗ ἀνακωνώσις κερχυρμμένα ἰαποκακῶνται, ἐπιβρῶνούουσιν ἐτι μάλλον, πρὸς αὐτὸν ὑπένησιν τοῦ κοινοῦ καὶ παγιοῦσι τὴν ἀγαθὴν περὶ αὐτοῦ φήμην. « Ἑλλήν. Λαός »

— Λυπούμεθα ἐγκαρδίως διὰ τὴν ἀποτυχίαν δύο ἀνεξαρτήτων, καὶ διακεκριμένων πολιτευομένων, τῶν κυρίων Μεσσηνέζῃ καὶ Σαράβα, καλῶσον τὸ κοι-

νοβούλιόν μας στερεῖται ἀνδρῶν ἐπαξίως καθ' ἑαυτῶν τὰς θέσεις τῶν ἐν αὐτῷ. » « Λαός »

— « Ὁ « Ἑθνοφυλαξ » πρὸ παντός ἄλλου αἰσθάνεται μεγίστην θλίψιν διὰ τὴν ἀποτυχίαν πλείεστες πολιτικῶν φίλων του. Οἱ κ. κ. Σ. Σούτσος, Παξημίδης, Σαράβα, Ταταράκης, Κορζίζης, Κοντογάλο, Δρακοῦς, Τσιριμῆκος, Ἰσκος, Θεοδογιάννης, Κοτογοῦρης, Κισπῆς, καὶ ἄλλοι τινὲς διετέλεσαν δικαίως φίλοι τῶν ἀρχῶν τοῦ « Ἑθνοφυλακος » καὶ διετίθησαν ἀεὶ ποὺ εἰς τὸν ἐντιμον καὶ ἀκέραιον χαρακτήρων, καὶ τὴν εὐσταθείαν τοῦ πολιτικοῦ φρονιματός τῆς. Ἡ ἀποτυχία δὲ αὐτῶν ἐστὶν οὐ μόνον ζημία τοῦ πολιτικοῦ κόμματος, εἰς ὃ ἀνήκον ἄλλοι καὶ τῆ βουλή αὐτῆς, τὸ βέβαιον αὐτῆς θέλει στερηθῆ τῆς νεοροῦσι, εὐγνωστίας, καὶ τῆς ἀκαταμαχίτου λογικῆς τοῦ κ. Σαράβα διατεθέντος ἀπὸ τὸ 1868 πολυῶν κοσμημάτων τοῦ κοινοβουλίου.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πολλὰ διαδίδονται περὶ τῆς μελλούσης νὰ προκύβῃ ἐκ τῶν νέων ἐκλογῶν κυβερνήσεως. Ἡ μερίς τοῦ κ. Δεληγεωργίου εἶναι ἰσόπαλος πρὸς τὴν τοῦ κ. Κουμουνδούρου, ἢ δὲ τοῦ κ. Ζήμη ὑποδεστέρα τὸν ἀριθμὸν. Καθ' ὃ δὲ μᾶλλον γράφουσιν ἐξ Ἀθηνῶν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἠνωμένη ἀντιπολίτευσις ἀποφασίσται νὰ βίβῃ τὴν κυβερνήσιν, ἐκεῖνος ἐκ τῶν τριῶν ἀρχηγῶν οὗσις εἶναι πλείονας πιθανότητας νὰ προσκληθῆ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐστὶν ὁ κ. Δεληγεωργίος. Ἐυχόμεθα νὰ ἐπαληθεύσῃ τοῦτο, εἰ μὴ ἤρῃν το εὐχεται, δὲν ἀκριβῶνλομεν, καὶ ὁ τόπος.

— Διάφοροι ποίηται ἀποπλανηθέντες παρέτρησαν εἰς τὸν κ. Κουμουνδούρου καὶ παρεκάλειται αὐτὸν, ὡς μέλλοντα πρωθυπουργόν, νὰ προνοήσῃ περὶ συστάσεως Ἑρατείου ἐν Καλάμαϊ. Ἐπαινοῦμεν τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν τῶν συμπολιτῶν μας τούτων, ὅσον ἐθαυμασάμεν τὴν ἀπλότητά των. Ἐλησμόνησαν, φαίνεται, ὅτι πρωθυπουργοῦντος τοῦ κ. Κουμουνδούρου ἐδιχοτομήθη τὸ Ἡρωτοδικεῖον Καλαμῶν καὶ συνεστήθη ἕρον ἐν Κυπαρισσίᾳ.

— Παρακλήθωμεν ὑπὸ τοῦ κ. Σαράβα νὰ μὴ ἀπατήσωμεν εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ ὕβρεις καὶ λοιπὰς ἐωλοκρατίας τῶν Κουμουνδουριανῶν ἐφημερίδων. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ὁ κ. Σαράβα, ἀκολουθῶν τὸ ἐμπρέπον εἰς δημόσιον ἀνδρᾶ σύστημα τοῦ νὰ μὴ ὕβρίζῃ καὶ νὰ συκοφαντῇ ὅπισθεν ἄλλων κρυπτόμενος, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν εὐθύνην τῶν ἰδίων πράξεων καὶ ὑπὸ τὸ κῶρυς τῆς ἰδίας αὐτοῦ υπογραφῆς νὰ τὰς συζητῆ δημοσίᾳ, θέλει δώσει αὐταῖς τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν.